02/12/2019

Catedrala Naţională în cuvinte memorabile ale unor mari personalităţi

Cuvântul anului 2018 în România a fost Catedrala. El s-a regăsit în căutările din Google, pe buzele contestatarilor şi în sufletele celor care au depus eforturi pentru realizarea Catedralei Naţionale.

Şi nu a rămas doar la stadiul de cuvânt, ci s-a materializat în evenimentul principal al centenarului Marii Uniri, sfinţirea lăcaşului de cult din Dealul Arsenalului fiind relatată atât în presa naţională, cât şi în cea internaţională.

Unii au ales să conteste pe nedrept poate singurul proiect realizat la aniversarea de 100 ani a României, alţii au apreciat eforturile şi rezultatele construcţiei care ne onorează ca popor.

Despre necesitatea catedralei şi despre proiectul în sine au vorbit în termeni laudativi oameni importanţi, personalităţi laice şi religioase care au apreciat împlinirea acestui ideal al poporului român născut încă din timpul Războiului de Independenţă.

Regele Carol I a fost cel care a înaintat un proiect de lege, în 1884, pentru construirea unei Catedrale ca simbol al unităţii sufleteşti a întregului neam românesc.

Mihai Eminescu
Poetul național a semnalat în Ziarul Timpul faptul că „în marea capitală a României (…) nu avem o singură catedrală, o singură zidire religioasă acătării” şi a militat pentru construirea acesteia.

Mitropolitul Pimen Georgescu
Ierarhul a făcut parte din comisia de organizare a concursului internaţional pentru proiectarea catedralei din Bucureşti lansat în 1891.

„Catedrala din Bucureşti este catedrala ţării, monumentul naţional cel mai important, căci el simbolizează în gradul cel mai înalt credinţa nestrămutată a poporului român în religia creştin-ortodoxă. El trebuie să fie conceput cu multă inimă şi dragoste pentru credinţă şi ţară”, spunea Mitropolitul Pimen despre viitoarea catedrală[1].

Regele Ferdinand
Anii au trecut, proiectul nu s-a materializat. În 1920 Regele Ferdinand a adresat Sfântului Sinod un hrisov regal prin care anunţa hotărârea de a construi în Bucureşti o biserică monumentală în amintirea victoriei armatelor române în războiul de reîntregire.

El a făcut referire la cântarea „Cu noi este Dumnezeu” despre care a spus că trebuie să răsune în „Biserica Mântuirii, pe care suntem datori să o ridicăm în Capitala Tuturor Românilor ca semn de mulţumire pentru ajutorul Celui Preaînalt şi ca simbol al unităţii sufleteşti a întregului neam şi veşnică pomenire celor răposaţi pentru înfăptuirea României întregite”[2].

Ioan Slavici
În 1924 scriitorul a publicat un articol intitulat „Catedrala Bucureştilor” în revista Arhitectura. El reaminteşte de practica Sfântului Ştefan cel Mare de a construi o mănăstire după fiecare victorie şi spune că „românii din zilele noastre trebuie să ridice şi ei o catedrală la Bucureşti unde nu e nicio biserică mai încăpătoare în care mulţi creştini pot să se roage împreună pentru binele obştesc”[3].

Slavici a încheiat cu un gând profetic: „Minune prea de tot mare nu ar fi dacă trebuie să treacă fie măcar şi numai o sută de ani pentru ca să se poată începe zidirea unei catedrale la Bucureşti – dacă mai e să se facă un asemenea început”.

Arhitectul Spiridon Cengăneanu
Renumitul arhitect a scris despre Catedrala Naţională în ziarul Cuvântul din 2 martie 1929.

„Catedrala”, spune el, „este o mândrie municipală şi un prinos adus sufletului. Ea de la origini până astăzi a format inima şi sufletul oraşului. Trebuie să copleşească prin proporţii şi să subjuge sufletul crelin prin insinuanta armonizare a amănuntelor”.

Octavian Goga
Scriitorul şi omul politic Octavian Goga şi-a exprimat părerea despre amplasamentul catedralei într-un articol publicat în ziarul Universul din Martie 1929.

Printre altele el preciza că o „catedrală nu e nicăieri un simbol de izolare, ci de dumnezeiască proteguire a sufletului mulţimii în toate alegerile lui”[4].

Anii au trecut şi catedrala nu a prins contur, deşi legea Catedralei datează din 1884 şi nu a fost abrogată niciodată. În schimb a fost pusă în aplicare abia după 126 de ani. Construcţia CMN s-a concretizat în timpul Părintelui Patriarh Daniel, fiind asumată de stat ca proiect de importanţă naţională prin legea 376/2007.

A fost sfinţită în 2018.

Patriarhul Ecumenic Bartolomeu
Catedrala „reprezintă sfânta făgăduință a poporului român pentru libertatea națională pe care i-a dăruit-o Dumnezeu,” a spus Patriarhul Ecumenic Bartolomeu la sosirea sa în Bucureşti cu puţin timp înainte de sfinţirea lăcaşului de cult.

După Liturghia din 25 noiembrie, Patriarhul Ecumenic a asemănat catedrala cu un far duhovnicesc care „va străluci până în depărtări lumina lui Hristos şi va transmite mesajul speranţei şi al mântuirii celor de aproape şi celor de departe”.

Patriarhul Teofil
Imediat după sfinţirea catedralei, la hramul închinat Sfântului Andrei, Apostolul Românilor, a participat Patriarhul Teofil al Ierusalimului.

Preafericirea Sa a numit-o „podoaba arhitecturală a orașului București și a întregii Românii”, un „rod al evlaviei poporului român”.

Patriarhul Kirill

Într-un interviu acordat Agenţiei de ştiri Basilica în urma vizitei sale în ţara noastră din anul 2017, Preafericitul Părinte Patriarh Kirill a vorbit despre Catedrala Mântuirii Neamului.

El a spus că edificiul bisericesc este una dintre manifestările evlaviei poporului român.

„În centrul Bucureştilor se înalță acum măreața Catedrală a Mântuirii Neamului (…). Mi s-a spus şi despre felul în care poporul român susţine înălţarea acestei biserici. Sigur că putem asemăna aceasta cu rezidirea Catedralei Hristos Mântuitorul din Moscova, care a fost construită în timpuri deloc favorabile pentru economia ţării noastre. Acum însă, această Catedrală reprezintă frumuseţea şi măreția Bisericii Ruse. Sunt convins că şi Catedrala de aici va deveni o podoabă autentică a Bucureştilor”.

Patriarhul Daniel

Omul centenarului – aşa cum a fost numit pe bună dreptate, Părintele Patriarh Daniel este cel care a dus la îndeplinire visul românilor de a avea o catedrală ca „simbol al unității sufletești a întregului neam”.

În repetate rânduri, Preafericirea Sa a spus despre Catedrala Naţională că este o „necesitate practică”, dar care are şi „valoare de simbol” fiind dedicată „comemorării eroilor poporului român din toate timpurile”.

„Este simbol al recunoștinței pentru mântuirea sau izbăvirea românilor de mari și multe primejdii și necazuri”.

„Este un simbol spiritual naţional, fiind închinată cinstirii celor care s-au jertfit, de-a lungul istoriei noastre, pentru apărarea patriei şi a credinţei ortodoxe strămoșești, pentru libertatea şi demnitatea poporului român”.

Papa Francisc

Catedrala Mântuirii Neamului dorită încă din timpul lui Mihai Eminescu a găzduit întâlnirea istorică dintre Patriarhul Daniel al României şi Papa Francisc.

Conducătorul Bisericii Catolice şi-a exprimat, în cuvântul pascal, „mulțumirea și emoția” aflării în Catedrala Naţională, „templu sfânt care ne adună în unitate”.

Vizitat Papei Francisc în România s-a desfăşurat în perioada 31 mai – 2 iunie 2019.

Părintele Constantin Necula
Într-un editorial publicat în Ziarul Lumina, părintele profesor Constantin Necula a făcut o paralelă între jertfa eroilor naţionali şi catedrala.

„Plânsul mamelor și mireselor, fraților celor mici ori surorilor cărora nu li s-au mai întors acasă sufletele: fiii, mirii, frații, soții… Scâncetul de foame al orfanilor ori geamătul de durere al rănitului, uneori de dincolo de pragul suportabilului. Strigătul de îmbărbătare al ofițerului ori murmurul de încurajare a muribundului de pe buzele preotului militar. Toate sunt în Catedrală. Ţin Catedrala și fac din ea edificiul reprezentativ al celor 100 de ani de Românie”.

Acad. Ioan Aurel Pop
Preşedintele Academiei Române, Ioan Aurel Pop, a spus despre lăcaşul de cult sfinţit în anul centenar că este „simbolul unității noastre istorice întru credință și întru țară”.

„Catedrala nu jignește pe nimeni și nu este ridicată împotriva nimănui! Catedrala este pentru noi toți și înseamnă numai iubire și bunătate, îndreptate deopotrivă către Dumnezeu și către oameni. Catedrala noastră preamărește Ortodoxia, în sensul de dreaptă credință în Dumnezeu, dar îi recunoaște pe toți fiii acestui -neam, indiferent de felul în care se roagă Domnului, și-i cheamă să fie laolaltă”.

Acad. Constantin Bălăceanu Stolnici
Într-un interviu pentru Ziarul Lumina, istoricul Constantin Bălăceanu Stolnici a definit Catedrala Naţională drept „o construcţie care răspunde necesităţilor pragmatice ale Bisericii Ortodoxe Române”.

„În acelaşi timp nu trebuie să trecem cu vederea că în neamul nostru a existat obiceiul ca, de fiecare dată când se obţinea o victorie, să se ridice o biserică importantă. După ieşirea victorioasă din Primul Război Mondial, dar și după cel de-al Doilea Război Mondial, nimeni nu a ridicat o biserică monumentală. Această nouă catedrală este, conform spiritului nostru voievodal, un simbol al faptului că am fost câştigători în războaiele care au decis destinul nostru istoric”.

„Pe de altă parte, catedrala are o valoare simbolică şi pentru românii noştri de pretutindeni. Se vrea a fi o biserică naţională, în care românii să se roage pentru ei şi pentru cei dragi din neamul lor”.

Deşi prima oară a prins contur în cuvinte, la peste 100 de ani proiectul s-a

materializat prin omul centenarului. Peste alte sute de ani, poate o parte dintre cuvinte vor fi uitate, însă Catedrala va reaminti tuturor jertfa şi demnitatea românilor.

[1] Nicolae Șt. Noica, Catedrala Mântuirii Neamului – istoria unui ideal, Editura Basilica, București, 2010, p. 34.
[2] Idem, p. 46.
[3] Idem, p. 51.
[4] Idem, p. 75.

basilica.ro